

Sygn. akt IV U 81/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 grudnia 2016r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSO Katarzyna Antoniak
Protokolant	st. sekr. sądowy Dorota Malewicka

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 28 grudnia 2016r. w S.

odwołania D. H.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

z dnia 5 stycznia 2016 r. Nr (...)

w sprawie D. H.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

o prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy

zmienia zaskarżoną decyzję i ustala prawo D. H. do stałej renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy od 01 grudnia 2015r.

Sygn. akt IV U 81/16

UZASADNIENIE

Decyzją z 5 stycznia 2016r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S., działając na podstawie art.57 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych odmówił D. H. od 1 grudnia 2015r. prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy wskazując, że u ubezpieczonego nie stwierdzono niezdolności do pracy.

Odwołanie od w/w decyzji złożył D. H. wnosząc o jej zmianę i ustalenie mu prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. W uzasadnieniu stanowiska wskazał, że jest niezdolny do pracy z powodu chorób narządu wzroku. Schorzenia te wykluczają podejmowanie przez niego wysiłku fizycznego i pracę stosowną do poziomu jego wykształcenia (odwołanie k.1-4 akt sprawy).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, wskazując że zaskarżona decyzja wydana została na podstawie orzeczenia komisji lekarskiej Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z 31 grudnia 2015r., która nie stwierdziła u ubezpieczonego niezdolności do pracy, a odwołanie nie wnosi do sprawy żadnych nowych dowodów faktycznych lub prawnych, które uzasadniałyby zmianę tej decyzji (odpowiedź organu rentowego na odwołanie k.5-6 akt sprawy).

Sąd ustalił, co następuje:

Ubezpieczony D. H. był uprzednio ,tj. od 17 października 2004r. uprawniony do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy. W ostatnim okresie, tj. od 1 grudnia 2012r. do 30 listopada 2015r. podstawę tego uprawnienia stanowiła decyzja Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. z dnia 28 listopada 2012r. (decyzja z 28 listopada 2012r. o ustaleniu prawa do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy w okresie od 1 grudnia 2012r. do 30 listopada 2015r. k.70 akt rentowych). W dniu 5 listopada 2015r. ubezpieczony wystąpił do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. z wnioskiem o ustalenie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy na dalszy okres (wniosek k.73-74 akt rentowych). Rozpoznając wniosek organ rentowy skierował ubezpieczonego na badanie przez lekarza orzecznika ZUS, który w orzeczeniu z 23 listopada 2015r. ustalił, że ubezpieczony ze względu na stan narządu wzroku jest częściowo niezdolny do pracy do 30 listopada 2018r. (orzeczenie lekarza orzecznika z 23 listopada 2015r. k.76 akt rentowych). Na skutek złożonego przez Zastępcę Głównego Lekarza Orzecznika (...) Oddział w S. zarzutu wadliwości powyższego orzeczenia lekarza orzecznika, ubezpieczony został skierowany na badanie przez komisję lekarską ZUS, która w orzeczeniu z 31 grudnia 2015r. ustaliła, że ubezpieczony nie jest niezdolny do pracy (zarzut wadliwości k. 5 akt emerytalnych– tom dokumentacji medycznej i orzeczenie komisji lekarskiej ZUS z dnia 31 grudnia 2015r. k.79 akt rentowych). Na podstawie powyższego orzeczenia, zaskarżoną decyzją z 5 stycznia 2016r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. odmówił ubezpieczonemu prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy na dalszy okres (decyzja z 5 stycznia 2016r. k.80 akt rentowych).

Ubezpieczony ma niespełna 46 lat i wykształcenie średnie w zawodzie monter nawierzchni kolejowych oraz technika rolnika. Przez cały okres aktywności zawodowej ,tj. od 1 września 1986r. do 28 października 2004r. ubezpieczony był zatrudniony w (...) SA (później (...) SA). Przez kilka pierwszych lat zatrudnienia ubezpieczony pracował na stanowisku monter nawierzchni kolejowych i zajmował się układaniem i naprawianiem szyn oraz podkładów kolejowych. W dalszej kolejności był zatrudniony na stanowisku robotnika wykwalifikowanego i pracował przy remontach zajmując się malowaniem oraz gipsowaniem. Była to praca na wysokości. Przez ostatnie 5 lat przed nabyciem prawa do renty ubezpieczony był zatrudniony jako strażnik (...) Ochrony (...), a następnie jako starszy strażnik (...) Ochrony (...). Przed podjęciem tego zatrudnienia ubezpieczony podwyższył swoje kwalifikacje, odbył stosowne szkolenie oraz uzyskał uprawnienia do noszenia broni (wyjaśnienia ubezpieczonego k.19v-20 akt sprawy, świadectwo pracy wydane przez (...) S. A. w W. k.40 akt emerytalnych).

W 2004r. ubezpieczony przeżył odwarstwienie siatkówki oka lewego, które było leczone zabiegiem operacyjnym i laseroterapią siatkówek obu oczu. Od tamtej pory bardzo źle widzi na lewe oko. Ubezpieczony przeszedł również zapalenie błony naczyniowej oka prawego. Rozpoznano u niego również zaćmę początkową lewego oka. Aktualnie ubezpieczony posiada bardzo dobrą ostrość wzroku oka prawego do dali i bliży w okularach. Ubezpieczony jest zaadaptowany do złej ostrości wzroku w jednym oku. Stan narządu wzroku ubezpieczonego pozostaje bez istotnych zmian w porównaniu do stanu sprzed 1 grudnia 2015r. W przedstawionym stanie narządu wzroku ubezpieczony nie może wykonywać prac na wysokości, wymagających widzenia obuocznego i dużego wysiłku fizycznego. Ubezpieczony jest trwale niezdolny do pracy w charakterze strażnika (...) Ochrony (...) (opinie biegłych: okulisty k.10 akt sprawy wraz z opinią uzupełniającą k.22 akt sprawy oraz lekarza medycyny pracy i okulisty k.33 akt sprawy).

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego D. H. podlegało uwzględnieniu.

Zgodnie z art.57 ust. 1 i 2 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2015r., poz.748 ze zm.) renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który spełnił łącznie następujące warunki: jest niezdolny do pracy, ma wymagany okres składkowy i nieskładkowy, a niezdolność do pracy powstała w czasie zatrudnienia, albo nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania zatrudnienia, przy czym ostatniego wymogu nie stosuje do ubezpieczonego, który udowodnił okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiety lub 25 lat dla mężczyzny oraz jest całkowicie niezdolny do pracy. W myśl art.12 ust.1, 2 i 3 ustawy niezdolną do pracy jest osoba, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu, przy czym całkowicie niezdolną do pracy jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiegokolwiek pracy, a częściowo

niezdolną do pracy jest osoba, która w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji.

Rozstrzygnięcie o zasadności odwołania ubezpieczonego od decyzji organu rentowego odmawiającej mu prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy wymagało ustalenia, czy u ubezpieczonego istnieje w dalszym ciągu niezdolność do pracy, a jeżeli tak, to jakiego stopnia. W tym celu Sąd zasięgnął opinii specjalistów z zakresu okulistyki oraz medycyny pracy. Sporządzone na tę okoliczność opinie biegłych dały podstawy do ustalenia, że ubezpieczony jest nadal ,tj. od 1 grudnia 2015r. osobą częściowo niezdolną do pracy, przy czym niezdolność ta z uwagi na charakter schorzeń narządu wzroku, które ją powodują, ma charakter trwały. Stan narządu wzroku ubezpieczonego pozostaje bowiem bez istotnych zmian w porównaniu do stanu sprzed 1 grudnia 2015r., kiedy to ubezpieczony był uprawniony do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy. W tym miejscu wskazać należy, że z treści pierwszej opinii – głównej i uzupełniającej autorstwa biegłej z zakresu okulistyki w osobie K. S. (k.10 i 22 akt sprawy) oraz z treści drugiej opinii biegłych z zakresu okulistyki w osobie E. O. i medycyny pracy w osobie L. M. (k.33 akt sprawy) – w części zawierającej wnioski - wynika, że ubezpieczony nie jest niezdolny do pracy, jednakże w uzasadnieniu drugiej z przywołanych opinii biegli stwierdzili, że ubezpieczony jest trwale niezdolny do pracy w charakterze strażnika (...) Ochrony (...). Analizując powyższe opinie biegłych Sąd doszedł do przekonania, że druga z w/w opinii biegłych w składzie okulista i specjalista z zakresu medycyny pracy daje podstawę do oparcia na niej rozstrzygnięcia w zakresie, w którym biegli odnieśli się do rzeczywistego poziomu kwalifikacji ubezpieczonego ,tj. uprawnień do pracy w zawodzie strażnika (...) Ochrony (...). Zaznaczyć należy, iż opiniująca jako pierwsza w sprawie biegła K. S. ani w opinii głównej (k.10 akt sprawy), ani w opinii uzupełniającej (k. 22 akt sprawy) nie odniosła się do kwalifikacji ubezpieczonego do pracy w zawodzie strażnika (...) Ochrony (...). Z tych względów opinia ta nie mogła stanowić podstawy rozstrzygnięcia. Sąd pominął również te ustalenia drugiego zespołu biegłych, w których stwierdzają, że ubezpieczony nie jest niezdolny do pracy, ale czynią to bez odniesienia się do kwalifikacji ubezpieczonego w postaci uprawnień do pracy na stanowisku strażnika (...) Ochrony (...) albo wskazują, że ubezpieczony może wykonywać różne rodzaje zatrudnienia, w tym w wyuczonym zawodzie technika-rolnika np. w doradztwie rolniczym czy dystrybucji lub jako monter, konserwator czy malarz (opinia k.33 akt sprawy). Nie ulega wątpliwości, że poza kompetencjami biegłych leży ustalenie jakie prace może wykonywać ubezpieczony, a także wnioskowanie o istnieniu bądź nie niezdolności do pracy bez uwzględnienia kwalifikacji ubezpieczonego. Zauważyć bowiem należy, że ustawodawca przewidział dwa stopnie niezdolności do pracy, przy czym „łżejszy” stopień ,tj. częściowa niezdolność do pracy istnieje, jeżeli dana osoba w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji – art.12 ust.3 ustawy emerytalnej. Okoliczność, że ubezpieczony może wykonywać prace fizyczne wyłączając prace na wysokości, wymagające widzenia obuocznego i dużego wysiłku fizycznego nie oznacza, że jest zdolny do wykonywania pracy zgodnej z posiadanymi kwalifikacjami, a zatem pracy na stanowisku strażnika (...) Ochrony (...), co ostatecznie stwierdzili wspólnie opiniujący biegli z zakresu okulistyki i medycyny pracy (k.33 akt sprawy).

W ocenie Sądu, nie można pomijać, że ubezpieczony rozwijał swoje kwalifikacje, co przejawiało się w nabyciu uprawnień do pracy w zawodzie strażnika (...) Ochrony (...). Po okresie pracy fizycznej - początkowo na stanowisku montera nawierzchni kolejowych, a następnie robotnika wykwalifikowanego ubezpieczony podwyższył swoje kwalifikacje, uzyskując uprawnienia do pracy na w/w stanowisku S. Ochrony Kolei. Nie ulega wątpliwości, że wykonywanie tego rodzaju pracy wymaga spełnienia od kandydatów do służby w SOK szeregu warunków dotyczących zarówno stanu zdrowia, predyspozycji psychicznych oraz ogólnej wiedzy związanej ze stosowaniem środków przymusu oraz użyciem broni. Skoro zatem w dacie powstania urazu oka (w 2004r.) ubezpieczony pozostawał w służbie (...) Ochrony (...), a przebyty uraz oka uniemożliwił mu dalszą pracę w tej (...), to nie ma podstaw – w kontekście posiadanych kwalifikacji – do odwoływania się do wcześniej posiadanych niższych kwalifikacji. Okoliczności te mogły by mieć znaczenie w przypadku, gdyby przedmiotem sporu było prawo ubezpieczonego do renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy. Tymczasem w okolicznościach sprawy ocena zdolności ubezpieczonego do pracy w myśl art.12 ust. 3 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, powinna odnosić się do najwyższego poziomu posiadanych przez niego kwalifikacji. W innym wypadku przekreśleniu podlegałyby podjęty przez ubezpieczonego wysiłek nakierunkowany na rozwój umiejętności zawodowych. Podejmując pracę w (...) Ochrony (...) ubezpieczony awansował w strukturze zatrudniającego go pracodawcy. Na marginesie wskazać należy, iż pracując przy remontach

ubezpieczony wykonywał prace na wysokości, do których w świetle opinii biegłych nie jest aktualnie zdolny. Nie pracował on również nigdy jako technik-rolnik i w związku z tym ewentualna zdolność ubezpieczonego do pracy w tym zawodzie nie powinna rzutować na ocenę istnienia u niego częściowej niezdolności do pracy. Ustalenia w zakresie rodzaju wykształcenia ubezpieczonego i charakteru wykonywanej przez niego pracy Sąd poczynił na podstawie wyjaśnień ubezpieczonego wspartych o znajdujące się w aktach rentowych świadectwo pracy (k. 40 tych akt). Okoliczności te były bezsporne i znajdują swoje odzwierciedlenie również w treści opinii komisji lekarskiej ZUS z 31 grudnia 2015r. (k.14-15 akt rentowych - tom dokumentacji orzeczniczo-lekarskiej). Na marginesie podać należy, iż również lekarz konsultant ZUS - okulista w sporządzonej w dniu 22 grudnia 2015r. opinii (k.11-13 akt rentowych - tom dokumentacji orzeczniczo-lekarskiej) stwierdził, iż stan oka lewego ubezpieczonego nie rokuje poprawy, a przy jednoocznosci zaadaptowanej i dobrym skorygowaniu wady widzącego oka prawego jest on częściowo niezdolny do pracy.

Reasumując mając na uwadze ustalenia biegłych z zakresu okulistyki i medycyny pracy (na k.33 akt sprawy) Sąd stwierdził, że ubezpieczony jest trwale niezdolny do pracy w charakterze strażnika ochrony kolei i w konsekwencji przyjął, iż ubezpieczony jest nadal ,tj. od 1 grudnia 2015r. osobą trwale częściowo niezdolną do pracy.

Mając na uwadze powyższe okoliczności Sąd na podstawie art.477¹⁴§2 kpc zmienił zaskarżoną decyzję i orzekł jak w sentencji wyroku.